

til Afstemningsthemaet, og hvis der er begaaet Overgreb, maa der derefter gjøres Indsigelse fra Rettens Side. Ethvert Element maa have sin bestemte Stilling saaledes formuleret, at man ogsaa veed, hvor Ansvaaret ligger i hvert enkelt Tilfaelde. Som sagt, det er min Overbevisning, at lige saavel som Meddomsmandsinstitutionen ikke hidtil har kunnet vinde Seier, saaledes vil den heller ikke kunne det senere, men forsaavidt som der er Spørgsmaal om Fremtiden, erkjender jeg, at min ærede Kollega har fuldt saa megen Ret til at stole paa, at Fremtiden kan bringe Meddomsmandsinstitutionen Seir, som jeg har til at tro paa det Modsatte. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilke Sager Nævninger skulle dømmes, tror jeg ikke, at jeg efter de Udtalelser, som idag ere fremkomne fra den høitærede Minister, behøver at udtale mig videre, idet jeg kan slutte mig til, hvad den høitærede Minister har sagt. Jeg tror ikke, at der nu er flere væsentlige Punkter i den foregaaende Diskussion, som jeg kan have nogen Anledning til at udtale mig om.

Roch: Skjøndt jeg har den Fornemmelse, at det ærede Medlem, som nu satte sig, og jeg egentlig ikke i vor Opfattelse staa saa overmaade langt fra hinanden, og at i ethvert Fald et Sammenarbejde imellem os ingenlunde hører til Umulighederne, saa give dog de Udtalelser, som idag fremkom fra ham, mig Anledning til at gjøre et Par Mobbemærkninger. Overfor det — jeg kunde gjerne sige — Angreb, som det ærede Medlem ved sin tidligere Udtalelse havde rettet paa vor nuværende Retstilstand til Fordel for det Nye, troede jeg at slyde vor gamle Retstilstand at ansøre, hvad der kunde siges til Gunst for den, og det har jeg gjort saa godt, jeg var istand til, men, som det ærede Medlem meget rigtig har opfattet, erklærede jeg ganske vist, at jeg dog ikke havde Noget imod at gaa over til det Nye og søge at faae det bedst Mulige ud deraf. Jeg leedes derved af den Betragtning, at enhver Udvikling, og saaledes ogsaa Udviklingen paa Retsomraadet, gaar for sig i Spring fra den ene Yderlighed til den anden. Det gaar fra Forhørsprocessen over til Anklageprocessen, og hvilket System man end vilde antage, bliver Hovedsagen altid den at finde Midipunktet mellem disse Svingninger, thi der ligger det rette Lyngdepunkt. Naar nu det ærede Medlem ogsaa idag har fastholdt den Anke imod Forhørsprocessen, at den i visse Tilfaelde gif den Sigtede for nær, saa kan jeg med samme Føie rette den Anke imod det foreliggende Forslag til en Anklageproces, at det gaar Retsfikkerheden for nær. Det ærede Medlem sagde, at man bortkaster ikke de Beviser, som man hidtil har havt nødig for at komme til Sandheden under Anklageprocessen, man bortkaster ikke Bevis ved Vidner og ikke Bevis ved Skjøn

eller Bevis ved Dokumenter, hvis der er Tale derom, hvad sjældent vil blive Tilfaeldet. Kun gjorde det ærede Medlem een Undtagelse, og det er en meget væsentlig Undtagelse, han unddrog deraf Bevis ved den Sigtede. Nu er Sagen den, at af alle Bevismidler er der Intet, som er saa godt og paalideligt som den Sigtede selv, af den simple Grund, at der ikke er nogen Trediemand, som kan vide saa god Vished om Forbrydelsen som den Sigtede selv. Dette kan Ingen bestride, og Spørgsmaalet er altsaa blot om, at man ikke benytter dette Bevismiddel paa en saadan Maade, at det krænker Personligheden. Jeg har nu den Tro, at man i Benyttelsen af dette i Kriminalprocessen overordentlig vigtige Bevismiddel eller rettere sagt i Iftebenyttelsen deraf i Lovforslaget er gaaet videre, end Personlighedens Ret kræver. Lovudkastets § 203 tillader vel, at man maa spørge den Sigtede om, hvorledes Sagen forholder sig — og det vilde unegtelig ogsaa være besynderligt, om man i Kriminalprocessen ikke maatte spørge den Sigtede, medens det i Civilprocessen skal indføres endog som et temmelig vigtigt Bevismiddel at faae Forklaring af Parterne gjensidig. — Lovudkastet tillader altsaa, som naturligt er, at man spørger den Mistænkte om, hvorledes Sagen forholder sig, men den samme Paragraf siger saa i Slutningen, at den Sigtedes Forhør maa ikke forlænges i det Viemed at fremskaffe en Tilstaelse. Har jeg forstaaet dette ret, vil det med andre Ord sige, at man har taget enhver Grundlovs bort fra en Samtale — jeg vil ikke engang kalde det et Forhør — mellem Dommeren og den Sigtede. En Dommer maa ikke underholde sig længere med den Sigtede, end denne finder passende, for at faae at vide, hvorledes Sagen egentlig hænger sammen, thi saa kan den Sigtede sige, at nu ønsker han ikke længere denne Underholdning, og at nu gaar han sin Vej. Det er en underlig Maade, man derved stiller den Sigtede paa lige overfor en Dommer. Naar jeg igaar overensstemmende med den Erfaring, jeg har, sagde, at jeg var overbevist om, at i mere end 90 pCt. af de kriminelle Undersøgelser fik man en aaben Tilstaelse eller ialtfald en Tilstaelse af den Sigtede i det første eller andet Forhør, saa maa jeg, hvis den Regel skulde gjælde og være en uskravelig Norm for enhver Dommer, at han ikke maa tale med den Sigtede og ikke spørge ham ud om Sagens nærmere Sammenhæng ud over det, som § 203 i Lovudkastet foreskriver, sige, at jeg da er overbevist om, at dette Procentantal af Tilstaelser vil synke ganske betydelig. Det er altsaa min væsentligste Anke imod det foreliggende Lovforslag, set fra Anklageprocessens Standpunkt, at det netop i Retten til at udspørge den Sigtede gaar Retsfikkerheden for nær. Men det er jo Ting, som kunne blive Gjenstand for nærmere Overveelse, og man kan maaste komme til Forstaelse ogsaa angaaende